

Katariina Mäki, 2008

Koirarotujen välillä suuria eroja tyypillisessä käyttäytymisessä

Koiran liiallinen aggressiivisuus on paitsi uhka ihmisille, aiheuttaa myös itse koiralle hyvinvointiongelmia esimerkiksi pitovaikeuksien tai hoidon laiminlyönnin vuoksi. Yhdysvalloissa hoidetaan vuosittain 300 000 koiranpuremaa. Puremistapauksia on tätä paljon enemmän: vain noin 2 - 4 prosentin koiranpuremista on arvioitu vaativan sairaalahoitoa. Juuri julkaistussa yhdysvaltalaisessa Duffyn, Hsun ja Serpellin tutkimuksessa selvitettiin 33 koirarodun omistajilta heidän koiriensa aggressiivisuustaipumusta ja tutkittiin millaisia eroja rotujen välillä Yhdysvalloissa on.

Rotueroja hankala tutkia

Eroja koirarotujen aggressiivisessa käyttäytymisessä tutkitaan yleensä purematilastoista, koirien käytösklinikoiden tai -konsulttien asiakasaineistoista, luonnetestiaineistoista, tai kysymällä eläinlääkärien ja koirankouluttajien kokemuksia. Näissä kaikissa on omat ongelmansa.

Koiranpurematilastot ovat todennäköisesti harhaanjohtavia, koska useimmat puremistapaukset jäävät raportoimatta, jos ne eivät ole vaatineet lääkärinhoitoa. Lääkärinhoitoa taas vaativat useammin isojen koirien puremat kuin pienten, koska iso koira puree yleensä koostaan ja voimistaan johtuen voimakkaammin. Koirarotujen yleisyyttä tietyllä alueella ei useinkaan tunneta, jolloin sen vaikutus purematilastoihin jää selvittämättä. Usein koiran rotua ei edes saada selvitettyä.

Käytösklinikoiden asiakkaiksi taas valikoituu suuremmalla todennäköisyydellä isokokoisia, voimakkaita koiria. Niiden aggressiiviset taipumukset johtavat pienten koirien vastaavia verrattuna helpommin vammoihin, mikä saa omistajat herkemmin hakemaan ammattiapua ongelmiin. Apua myös haetaan useammin koiran aggressiivisuuden kohdistuessa omistajiin, kuin jos koira on aggressiivinen vieraille ihmisille tai muille koirille.

Erilaisten luonnetestien ongelma on, että ne eivät aina kuvaa koiran käytöstä jokapäiväisissä tilanteissa. Tutkimusten mukaan yli viidennes arkipäivän tilanteissa joskus pureesta koirasta läpäisee aggressiota mittavaan testin moitteetta. Puremiseen johtavia tilanteita on vaikea simuloida luonnetestillä.

Eläinlääkärien ja koirankouluttajien kokemukset rotujen aggressiivisuuseroista ovat osoittautuneet joidenkin rotujen kohdalla yhdenpitäviksi, mutta toisaalta on vaikea erottaa, kuinka suuri osuus tästä johtuu rotujen todellisista ominaisuuksista ja mikä on niiden yleisen maineen syytä.

Näiden havaintojen valossa pätevimmältä tiedonkeruumenetelmältä vaikuttaisi omistajille suunnattu kysely. Sen ongelmana taas on omistajien subjektiivinen näkemys koirastaan.

Uudenlainen kyselylomake tutkimusvälineenä

Duffyn, Hsun ja Serpellin tutkimuksessa käytettiin Canine Behavioral Assessment and Research Questionnaire (C-BARQ) -kyselyä, joka on kehitetty varta vasten selvittämään koirien tyypillisiä reaktioita erilaisiin yleisiin ärsykkeisiin ja tilanteisiin ja todettu myös käytännössä toimivaksi ja luotettavaksi. Koirammelehdessä 6/2008 raportoitiin kultaisenoutajan aggressiotutkimuksesta, jossa tätä kyselyä oli käytetty. Kyseisessä lehdessä oli myös 27 esimerkin taulukko kyselylomakkeen 101 kohdasta vastausvaihtoehtoinen.

Tutkijat keräsivät koirien perustietoja ja käyttäytymiseen liittyviä tietoja kahdesta eri lähteestä. Ensimmäinen koostui yhdentoista yhdysvaltalaisen rotujärjestön, kuten The Labrador Retriever Club ja The English Springer Spaniel Field Trial Association, satunnaisesta jäsenotannasta. Vastausprosentti oli keskimäärin 49, eli melko suuri. Koirat, joita vastaukset koskivat, olivat keskimäärin 6-vuotiaita. Koirista 39 prosenttia oli sterilisoituja tai kastroituja. Narttujen osuus oli 48 prosenttia ja urosten 52.

Toinen lähde oli Pennsylvanian yliopiston internetsivut, jossa kyselylomakkeen sai täyttää. Tämän lähteen koirat olivat keskimäärin 4-vuotiaita. Koirista 75 prosenttia oli sterilisoituja tai kastroituja. Narttujen osuus oli 47 prosenttia ja urosten 53.

Tutkimukseen otettiin mukaan vain ne rodut, joista saatiin vastauksia vähintään 45 koirasta. Mukaan ei otettu samasta taloudesta enempää kuin yksi koira. Rotujärjestöjen kautta mukana oli 1521 koiraa ja internetin kautta 3791 koiraa.

Koiranomistajilta kysyttiin näykkiikö heidän koiransa tai yrittäkö se hyökätä tuntemattomien ihmisten, omistajiensa tai muiden koirien kimppuun. Lisäksi kysyttiin kilpaileeko koira saman talouden muiden koirien kanssa esimerkiksi ruuasta tai huomiosta.

Rotujärjestö- ja internetaineisto antoivat samansuuntaisia tuloksia, mikä vahvistaa tulosten paikkansapitävyyttä. Se osoittaa myös internetkyselyn olevan hyvä keino saada tietoa koirien käytösongelmien yleisyydestä. Toisaalta kaikenlaisten kyselyjen käyttökelpoisuutta voivat hieman vähentää rotuihin liittyvät stereotypiat ja rotujen yleinen maine sekä joidenkin vastaajien mahdollinen taipuvaisuus valita ”sosiaalisesti hyväksyttäviä” vastausvaihtoehtoja. Tässä tutkimuksessa käytetty C-BARQ -kysely on kehitetty vähentämään kyseisenlaisia systemaattisia aineistoharhoja, keskittyen koiran viimeaikaiseen käyttäytymiseen eri tilanteissa.

Pienet rodut aggressiivisempia kuin suuret

Tutkimuksessa havaittiin selviä eroja koirarotujen aggressiivisuustaipumuksissa. Joissain tutkituissa roduissa, esimerkiksi chihuahua ja mäyräkoira, koirat olivat keskimääräistä aggressiivisempia sekä ihmisiä että toisia koiria kohtaan, kun taas muissa keskimääräistä aggressiivisemmissä roduissa (akita ja pitbull-terrieri) aggressiivisuus kohdistui toisia koiria kohtaan (Taulukko 1). Jos näiden rotujen edustajat purivat ihmisiä, olivat niiden aiheuttamat vammat vakavampia kuin pienten koirien aiheuttamat vammat. Muihin koiriin kohdistuva aggressio oli yleensä vahvempaa kuin tuntemattomiin ihmisiin tai omiin perheenjäseniin kohdistuva aggressio.

Ihmisiä kohtaan vakavaa aggressiota osoittavia (puree tai yrittää purra) koiria oli suhteessa eniten mäyräkoirissa, chihuahualla, jackrussellinterriereissä, australiankarjakoirissa, amerikancockerspanieleissa ja beagleissa. Basset, beagle, chihuahua, amerikancockerspanieli, mäyräkoira, englanninspringerspanieli ja jackrussellinterrieri, kaikki pieniä tai keskikokoisia rotuja, olivat keskimääräistä aggressiivisempia omistajiin kohtaan. Suurikokoisempien koirien aggression kanssa olisi varmasti vaikeampi tulla toimeen. Englanninspringerspanielilla on ennenkin raportoitu olevan ongelmia dominanssityyppisen aggression kanssa (esim. Reisner ym. 2005).

Vieraita koiria kohtaan aggressiivisimpia olivat akita, bokseri, australiankarjakoira, saksanpaimenkoira, pitbull, chihuahua, mäyräkoira, englanninspringerspanieli, jackrussellinterrieri ja länsiylämaanterrieri. Useamman kuin joka viidennen akitoista, jackrusselleista ja pitbulleista raportoitiin olevan hyvin aggressiivisia tuntemattomia koiria kohtaan.

Vähiten aggressiivisia sekä ihmisiä että toisia koiria kohtaan olivat kultainennoutaja, labradorinnoutaja, berninpaimenkoira, bretoni, greyhound ja whippet. Monilla näistä roduista on myös alhainen vahtimis- ja reviiiripuolustamistaipumus. Näyttelylinjaiset englanninspringerspanielit olivat käyttölinjaisia aggressiivisempia ihmisiä ja koiria kohtaan, mikä osoittaa mahdollista geneettistä taustaa kyseiselle käyttäytymiselle. Labradorinnoutajalla linjaerot menivät omistajiin kohdistuvan aggressiivisuuden kohdalla toisin päin. Suuri aggressiivisuustaipumus ei olekaan näyttelykoirien jalostukseen liittyvä ominaisuus, vaan johtuu pikemminkin matadorijalostuksesta eli muutaman yksilön suuresta vaikutuksesta rodussa.

Pienillä koirilla pelon aiheuttamaa aggressiivista käytöstä

Toisiin koiriin ja tuntemattomiin ihmisiin kohdistuvalla aggressiolla oli kummallakin tilastollisesti merkittävä positiivinen korrelaatio (0,36-0,41 ja 0,31-0,32 tietolähteestä riippuen) pelokkuuden kanssa, eli aggressiivisuuden lisääntyessä myös pelokkuus lisääntyi. Rotujen välillä oli kuitenkin eroja. Esimerkiksi mäyräkoirat ja chihuahuat olivat sekä aggressiivisia että pelokkaita toisia koiria ja vieraita ihmisiä kohtaan, kun taas jotkut rodut, esimerkiksi akita, australiankarjakoira, jackrussellinterrieri, dobermanni, pitbull, länsiylämaanterrieri, saksanpaimenkoira ja rottweiler, olivat enemmänkin aggressiivisia kuin pelokkaita, varsinkin vieraita koiria kohtaan. Mäyräkoira, chihuahua ja yorkshirenterrieri olivat selvästi keskimääräistä sekä aggressiivisempia että pelokkaita, kun taas greyhound ja shetlanninlammaskoira olivat enemmän pelokkaita kuin aggressiivisia.

Rollin ja Unshelmin tutkimuksessa vuonna 1997 pitbullit, saksanpaimenkoirat, tanskandoggit ja rottweilerit olivat yleensä koiratappeluiden aloittajia, kun taas bokserit, cockerspanielit, mäyräkoirat, dobermannit, villakoirat, yorkshirenterrierit ja länsiylämaanterrierit olivat uhreja. Kaikki nämä tappeluiden aloittajarodut olivat Duffyn, Hsun ja Serpellin tutkimuksessa enemmän aggressiivisia kuin pelokkaita verrattuna kaikkien koirien keskiarvoon. Rodut, jotka ovat enemmän aggressiivisia kuin pelokkaita, ovat tyyppisiä työhön jalostettuja koiria, joiden käyttömuoto – suojelu, vartiointi, metsästys - vaatii koiralta itsevarmuutta.

Pienikokoisten koirien aggressiivisuus on usein pelkoperäistä. Ne voivat tuntea itsensä uhatuiksi toisten koirien tai ihmisten taholta. Pienet koirat joutuvat suuria koiria helpommin toisten koirien aggressioiden kohteeksi, ja ne ovat suuria koiria alttiimpia myös lasten kovakouraisesta käsittelystä aiheutuville vammoille. Pienten koirien ihmisiä ja muita koiria kohtaan osoittama aggressiivisuus voi siis olla huonoista kokemuksista johtuvaa.

Myös omistajia kohtaan osoitetulla aggressiolla ja saman perheen koirien välisellä kilpailulla oli välillään positiivinen korrelaatio (0,39), eli mitä enemmän koira kilpaili perheen toisten koirien kanssa, sitä aggressiivisemmin se käyttäytyi omistajiaan kohtaan.

Taulukko 1. Internetkyselyssä aggressiivisuudesta maksiminumeron (näykkii tai ärähtelee; puree, tai yrittää purra) saaneiden koirien osuus kaikista koirista (Duffy ym. 2008).

Rotu	Vastausten lukumäärä	Aggressiivinen vieraille ihmisille	Aggressiivinen omistajille	Aggressiivinen vieraille koirille	Kilpailu saman perheen koirien kanssa
Airedalenterrieri	66	4,5 %	1,5 %	9,1 %	3,6 %
Akita	99	3,0 %	1,0 %	29,3 %	7,1 %
Amerikancockerspanieli	107	4,7 %	5,6 %	7,5 %	5,2 %
Australiankarjakoira	136	9,6 %	1,5 %	20,6 %	4,9 %
Australianpaimenkoira	177	6,2 %	0,6 %	14,7 %	6,5 %
Beagle	63	7,9 %	7,9 %	9,5 %	8,0 %
Berninpaimenkoira	67	1,5 %	3,0 %	4,5 %	1,6 %
Bichon frisé	65	4,6 %	1,5 %	4,6 %	4,2 %
Bichon havanais	73	2,7 %	0,0 %	4,1 %	1,8 %
Bokseri	70	5,7 %	0,0 %	15,7 %	5,3 %
Bordercollie	163	8,0 %	1,8 %	13,5 %	5,1 %
Bretoni	66	0,0 %	1,5 %	4,5 %	2,0 %
Chihuahua	56	16,1 %	5,4 %	17,9 %	4,8 %
Collie	132	1,5 %	2,3 %	6,8 %	1,6 %
Dobermanni	144	5,6 %	1,4 %	11,1 %	3,4 %
Englanninmastiffi	126	2,4 %	0,8 %	6,3 %	4,7 %
Englanninspringerspanieli	57	3,5 %	3,5 %	17,5 %	9,5 %
Greyhound	62	1,6 %	0,0 %	1,6 %	0,0 %
Jackrussellinterrieri	78	7,7 %	3,8 %	21,8 %	11,1 %
Kultainenoutaja	181	1,1 %	0,6 %	7,2 %	2,0 %
Labradorinnoutaja	349	2,3 %	1,7 %	4,3 %	2,2 %
Mäyräkoira	68	20,6 %	5,9 %	17,6 %	8,8 %
Pitbullterrieri ¹	132	6,8 %	2,3 %	22,0 %	11,5 %
Portugalinvesikoira	75	2,7 %	0,0 %	6,7 %	3,3 %
Rhodesiankoira	69	1,4 %	0,0 %	5,8 %	1,7 %
Rottweiler	210	4,8 %	1,0 %	7,6 %	1,1 %
Saksanpaimenkoira	292	4,5 %	2,1 %	16,4 %	5,8 %
Shetlanninlammaskoira	57	3,5 %	3,5 %	3,5 %	3,8 %
Siperianhusky	54	0,0 %	1,9 %	5,6 %	2,1 %
Tanskandoggi	53	5,7 %	1,9 %	9,4 %	4,9 %
Vehnäterrieri	216	4,2 %	1,9 %	16,2 %	5,2 %
Villakoira ²	169	1,2 %	0,0 %	7,7 %	1,4 %
Whippet	59	0,0 %	1,7 %	3,4 %	1,9 %
Kaikkien rotujen keskiarvo	115	4,7 %	2,0 %	10,7 %	4,4 %

¹ Sis. amerikanpitbullterrierin, amerikanstaffordshirebullterrierin sekä staffordshirebullterrierin

² Sis. eri kokomuunnokset

Rotueroja tutkittu myös MH-testiaineistosta

Svartbergin tutkimuksessa vuonna 2006 selvitettiin koirarotujen ja roturyhmien käyttäytymisen eroja. Siinä tutkittiin MH-testin eri osista faktorianalyysillä saatavia ominaisuuksia: leikkisyyttä, uteliaisuutta/pelottomuutta, sosiaalisuutta sekä aggressiivisuutta (Taulukko 2). Näistä kolme ensimmäistä on tutkimuksissa osoittautunut relevanteiksi myös arkipäiväisessä elämässä. Testissä mitattava aggressiivisuus ei sen sijaan mene yksi yhteen arkielämän aggressiivisen käytöksen kanssa, mutta ominaisuus otettiin kuitenkin mukaan tutkimukseen sen yleisen tärkeyden vuoksi.

Taulukko 2. Svartbergin tutkimuksessa tarkasteltujen, MH-testillä mitattavien ominaisuuksien ääripäät

Reaktion intensiteetti (1-5)	Leikkisyys	Uteliaisuus/pelottomuus	Sosiaalisuus	Aggressiivisuus
Pienin (1)	Ei innostu leikkimään vieraan ihmisen kanssa (esim. räntileikki tai heittoleikki leluilla)	Hyvin pelokas (välttelee, yrittää paeta); matala taipumus tutkia tai tunnustella mahdollisesti uhkaavissa, ei-sosiaalisissa tilanteissa	Pelokkuus ja vihamielisyys vieraita kohtaan	Ei taipumusta käyttäytyä uhkaavasti ja aggressiivisesti vieraisissa ja mahdollisesti uhkaavissa tilanteissa
Suurin (5)	Erittäin innostunut leikkimään	Ei pelokas; vahva taipumus tutkia ja tunnustella	Positiivinen asenne vieraita kohtaan (tervehtii iloisesti)	Korkea taipumus uhata ja käyttäytyä aggressiivisesti (karvat pystyssä; haukkuu, puree tai yrittää purra)

Svartbergin tutkimuksessa tarkasteltiin myös kuinka monta tulosta kullakin jalostuskoiralla oli erilaisista käyttö- ja taipumuskokeista sekä näyttelyistä. Tulokset laskettiin vuosilta 1997 - 1999, ja luvusta laskettiin rotukohtainen keskiarvo kuvaamaan rotujen viimeaikaisia jalostusvalintoja. Tutkittavina oli paimenkoiria, terriereitä, palveluskoiria ja metsästyskoiria. Oletuksena oli, että rotua käytetään pääasiassa siihen koe- tai harrastusmuotoon mistä sillä on eniten tuloksia ja että tulosten lukumäärä kertoo myös niiden perusteella tehdyistä jalostusvalinnoista. Tämä voi olla heikko oletus, mutta jos useita rodun yksilöitä käytetään tietynlaisissa testeissä, rodun edustajia todennäköisesti käytetään myös tähän työhön. Jalostusvalintaan vaikuttavia tärkeitä ominaisuuksia on kuitenkin muitakin, esimerkiksi koiran lemmikkiominaisuudet.

Rotujen nykyinen käyttömuoto vaikuttaa koirien tyypilliseen käyttäytymiseen

Monen koirarodun käyttö nykypäivänä erosi selvästi niiden alkuperäisestä käytöstä. Vain kahdella yhdestätoista paimenkoirarodusta (australiantempie ja bordercollie) oli tuloksia paimennuskokeista (Taulukko 3). Yhtäkään terrieriroduista ei käytetty metsästykseen kuin satunnaisesti. Tyypillisimmät jalostuskoirien tulokset olivat näyttelytuloksia. Niitä oli suurimmalla osalla rodusta ja niitä oli myös koirakohtaisesti eniten. Seuraavaksi suosituin käyttömuoto oli palveluskoirakokeet, sitten tulivat metsästyskokeet, paimennuskokeet ja terrierien käyttökokeet. Paimenkoiraryhmässä usealla rodulla oli paljon tuloksia palveluskoirakokeista. Näitä rotuja onkin viime vuosina jalostettu palveluskoiramaisiksi.

Svartberg totesi, että mitä useampi tulos rodun koirilla keskimäärin oli näyttelyistä, sitä pienempi arvona rodulla oli leikkisyydestä, uteliaisuudesta/pelottomuudesta, sosiaalisuudesta ja aggressiivisuudesta, ja sitä suurempi pelokkuudesta. Mitä suurempi lukumäärä rodun jalostusuroksilla keskimäärin oli palveluskoirakoetuloksia, sitä suurempi rodun arvona oli leikkisyydestä ja aggressiivisuudesta. Aggressiivisuus liittyy ainakin osin geeneihin ja sitä voidaan jalostaa joko tarkoituksella tai epäsuorasti, muiden ominaisuuksien kautta.

Svartberg spekuloi, että näyttelyihin ja sitä kautta tehtävään jalostukseen ehkä valikoituu tiettytyypisiä koiria: koiran tulee tulla toimeen muiden koirien kanssa samassa kehässä, ja sen tulee antaa tuomarin tutkia itseään. Näyttelytilanne ehkä suosii rauhallisesti käyttäytyviä koiria, jotka eivät ole hyvin uteliaita sosiaalisesti eivätkä osoita aggressiivisuutta toisia koiria tai ihmisiä kohtaan, ja jotka ovat passiivisempia kuin työhön käytettävät koirat. Menestyksekkäät palveluskoirat taas ovat yleensä leikkisämpiä, uteliaampia/pelottomampia ja sosiaalisempia kuin muut koirat. Leikki on tyypillinen tapa kiittää koiraa hyvästä suorituksesta, ja jalostusvalinta helposti koulutettavia koiria suosien saattaa samalla valita koiria, joiden leikkisyys on suuri.

Svartberg tutki myös yhteyttä rodun suosion (yleisyyden) ja luonneominaisuuksien välillä. Suositut rodut olivat sosiaalisempia ja leikkisämpiä kuin vähemmän suositut rodut. Positiivinen suhtautumistapa vieraiisiin ihmisiin onkin lemmikkinä pidettävälle koiralle usein tärkeä ominaisuus, jota koiranomistajat arvostavat.

Taulukko 3. Rodut, joiden jalostusuroksilla oli vuosina 1997-1999 eniten ja vähiten tuloksia tutkituista koe- ja harrastusmuodoista. Suluissa tulosten lukumäärä jalostusurosta kohden (Svartberg 2006).

Koe- tai harrastusmuoto	Rodut, joiden jalostus-uroksilla eniten tuloksia	Rodut, joiden jalostusuroksilla vähiten tuloksia
Paimennus	bordercollie (13), australiankelpie (1); muilla yhdeksällä tutkitulla paimenkoirarodulla ei tuloksia	
Palveluskoirakokeet	malinois (19), australiankelpie (18), tervueren (9), australianpaimenkoira (9), suursnautseri (9), saksanpaimenkoira (9)	isosveitsinpaimenkoira (0), pinseri (0), amerikanstaffi (0), parsonrussellinterrieri (0), dalmatiankoira (0), rhodesiankoira (0)
Terrierien metsästyskokeet	tutkituilla terrieriroduilla ei tuloksia käytännössä ollenkaan: amerikanstaffi (0), vehnäterrieri (0), parsonrussellinterrieri (0,4)	
Metsästyskokeet	sileäkarvainennoutaja (8), labradorinnoutaja (4), englanningspringerspanieli (4), kultainennoutaja (2), novascotiannoutaja (1); muilla roduilla ei tuloksia	
Näyttelyt	briardi (24), pinseri (21), rhodesiankoira (21), leonberginkoira (20), bokseri (18), englanningspringerspanieli (18), groenendael (18)	bordercollie (0,1), vehnäterrieri (2), saksanpaimenkoira (3), amerikanstaffi (3), australiankelpie (5)

Roturyhmien välillä ei selviä eroja käyttäytymisessä

Jos rotujen kehittämisen yhteydessä tehty, käyttöominaisuuksiin perustuva jalostusvalinta vaikuttaa vielä tänä päivänä roturyhmien ominaisuuksiin, pitäisi roturyhmien välillä olla selviä eroja koirien tyypillisessä käyttäytymisessä, ja toisaalta samaan roturyhmään kuuluvien rotujen tulisi olla melko samanlaisia keskenään. Svartbergin tulosten perusteella roturyhmien välillä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja tutkituissa ominaisuuksissa, eli rodun alkuperäinen käyttötarkoitus ei ollut yhteydessä sen tyypilliseen käyttäytymiseen tänä päivänä. Yhteyttä sen sijaan löytyi rodun nykyhetkisen tyypillisen käytön ja käyttäytymisen välillä. Svartberg jaottelikin rodut uusiin ryhmiin sen perusteella, mitkä niistä olivat tutkituissa ominaisuuksissa toisiaan lähinnä (Taulukko 4).

Esimerkiksi noutajarotujen välillä oli selviä eroja: labradorinnoutaja ja sileäkarvainennoutaja olivat tutkituista koiraroduista uteliain/pelottomin ja kolmanneksi uteliain/pelottomin, kun taas kultainennoutaja ja novascotiannoutaja olivat viiden vähiten uteliaan/pelottoman rodun joukossa. Myös belgianpaimenkoirien eri muunnosten välillä oli suuria eroja. Malinois oli leikkisämpi, uteliaampi/pelottomampi, sosiaalisempi ja aggressiivisempi kuin tervueren ja groenendael.

Taulukko 4. Samankaltaiseen käyttäytymiseen perustuva roturyhmittely sekä ryhmien järjestys eri ominaisuuksissa. Esimerkiksi sosiaalisuus: ryhmä 3 on sosiaalisin ja ryhmä 2 vähiten sosiaalinen. Aggressiivisuuden suhteen ryhmät 2 ja 4 olivat samantasoisia (Svartberg 2006).

Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
Leikki 1. Uteliais./pelottom. 2. Sosiaalisuus 2. Aggressiivisuus 2.	Leikki 3. Uteliais./pelottom. 3. Sosiaalisuus 4. Aggressiivisuus 3.	Leikki 2. Uteliais./pelottom. 1. Sosiaalisuus 1. Aggressiivisuus 1.	Leikki 4. Uteliais./pelottom. 4. Sosiaalisuus 3. Aggressiivisuus 3.
australiankelpie australianpaimenkoira bordercollie hovawart kultainennoutaja malinois novascotiannoutaja parsonrussellinterrieri rottweiler saksanpaimenkoira suursnautseri tervueren	beauceron briard dobermanni groenendael villakoira	amerikanstaffi bokseri labradorinnoutaja sileäkarvainennoutaja	berninpaimenkoira bouvier collie (pitkäkarvainen) englanningspringer-spanieli isosveitsinpaimenkoira leonberginkoira pinseri vehnäterrieri

Rodun tyypillinen luonne ei kerro yksilön luonteesta

Rotueroja selvittäneiden tutkimusten tulokset kertovat vain rotujen yleisestä taipumuksesta käyttäytyä tietyllä tavalla, mutta niiden perusteella ei voida ennustaa jonkin tiettyyn rotuun kuuluvan yksilön luonnetta. Jotkut tutkimuksessa aggressiivisiksi luokiteltujen rotujen yksilöt ovat hyvinkin lauhkeita, ja vähiten aggressiivisista roduista taas voi löytyä aggressiivisesti käyttäytyviä yksilöitä. Lisäksi tilanne Eurooppalaisissa kannoissa saattaa olla erilainen kuin Yhdysvalloissa.

Koiran käyttäytyminen on geenien ja ympäristön yhteisvaikutuksen tulosta, eikä tietyn rotuisen koiran käyttäytymistä siksi voi ennustaa pelkästään jommallakummalla. Koiran hankintaa harkitsevan tulisikin ottaa kyseisen koiran taustoista ja luonteesta mahdollisimman paljon selvää.

Lähteet

Duffy, Hsu ja Serpell 2008. Breed differences in canine aggression. Appl. Anim. Behav. Sci. doi: 10.1016/j.applanim.2008.04.006

Reisner, Houpt ja Shofer 2005. National survey of owner-directed aggression in English Springer Spaniels. J. Am. Vet. Med. Assoc. 227: 1594-1603

Roll ja Unshelm 1997. Aggressive conflicts amongst dogs and factors affecting them. Appl. Anim. Behav. Sci. 52: 229-242

Svartberg 2006. Breed-typical behavior in dogs – historical remnants or recent constructs? Appl. Anim. Behav. Sci. 96: 293-313